

Förhandlingar i kris

När klimattoppmötet i Bangkok var över stod det klart att EU hade gått USA till mötes: Kyotoavtalet, som tidigare låg som grund för klimatförhandlingarna, ska omförhandlas.

– Det är kört, säger Naturskyddsföreningens klimatexpert Niclas Hällström när nu bara fem förhandlingsdagar återstår innan Köpenhamns-mötet.

Klimattoppmötet i Bangkok avslutades i fredags med en sur känsla av misstroende och förvirring. Som

Arbetaren Zenit berättade förra veckan vill USA skrota Kyoto – det ramverk som de internationella förhandlingarna hittills byggt på – och ersätta det med ett

avtal som minskar de rika ländernas skyldigheter och ökar de fattigas. I början av det två veckor långa mötet i Thailand antydde EU att de kunde tänka sig att omförhandla vissa delar av Kyotoavtalet för att få med motsträviga storutsläppare som USA och Ryssland. När mötet var över stod det klart.

– Det är väldigt osannolikt att vi får se USA gå med i Kyoto, men vi arbetar med USA för att hitta ett legalt ramverk som kommer att tillåta USA och andra stora utsläppare att delta, sade EU:s talesperson Karl Falkenberg, enligt The Guardian.

DE FATTIGA LÄNDER som drabbas hårdast av klimatförändringarna har länge sett EU som sin enda allierade bland världens rika.

Även om EU:s mål om utsläpps begränsningar kunde varit högre och det finansiella stödet till u-länderna kunde varit större och

Klimattoppmötet i Bangkok avslutades i besvikelse för de som ville se ett ordentligt internationellt ramverk för utsläpps begränsningar. EU har nu gått USA till mötes i och med att Kyotoavtalet ska omförhandlas.

”Om Europa ger upp, då är det kört. Vem ska då driva på i rätt riktning?”

tydligare, så har EU gått längre än de flesta andra industrialiserade länder. Men den sköra vänskapen har fått sig en rejäl törn av EU:s USA-gir. Bitterheten är stor hos G77 plus Kina, som representerar 130 länder, men även bland många klimatorganisationer. De menar att de internationella klimatförhandlingarna alltid haft Kyotoavtalet som grund, och att framti-

da diskussioner också måste ha det. Annars finns risken att den inriktning som USA förespråkade slår igenom. Det skulle innebära att länder själva sätter sina mål, under någon typ av internationell översyn.

– Vi står inför en akutsituation. Vi vill ha åtaganden. Vi skapade inte problemet. Vi vill behålla varje mekanism som används för närvarande. Nationella handlingar är viktiga, men de kan inte fungera som ersättning för ett internationellt ramverk, säger Dessima Williams, talesperson för Alliansen för små östater, till The Guardian.

ENLIGT MILJÖMINISTER Andreas Carlgrens pressekreterare Lennart Bodén beror sådana beskrivningar

på att det ”gjorts väldigt subjektiva tolkningar av vad som sagts och inte sagts” i Bangkok.

– Det görs inga försök att komma undan Kyotoavtalet och sluta ett helt annat avtal, säger Bodén till Arbetaren Zenit.

Men EU:s chefsförhandlare i Bangkok, Anders Turesson, bekräftar att Kyoto – som tidigare stod som fundament för de internationella klimatsamtalen – nu är uppe till förhandling. Det är det enda sättet att få med USA, säger Turesson, och om inte USA går med så kommer inte Ryssland, Japan, Australien eller Kanada heller skriva på, tror han. Och då blir avtalet meningslöst.

– Vi tror att det här är det enda sättet att rädda Kyotostrukturen.

Turesson och EU förespråkar nu ett differentierat avtal, där alla är med, om än på sina egna villkor. Detta skulle ge större sammanlagd välvilja hos världens länder, menar Turesson.

– Alla jag pratat med menar tvärtom, säger Niclas Hällström, klimatexpert på Naturskyddsföreningen.

REPRESENTANTER FÖR klimatorganisationer, FN och u-länder gör alla samma tolkning enligt Hällström: att prata om ett nytt legalt ramverk, som USA och även EU gör, innebär att man dödar Kyoto, världens enda legalt bindande dokument för att minska utsläpp:

– Helt plötsligt ska allt ställas mot allt.

Hällström menar att det hade varit bättre om EU vågat stå emot storutsläpparna och stå fast vid kraven på ett avtal baserat på Kyoto.

– Om sedan till exempel inte USA kan skriva på i december på grund av inrikespolitiska skäl så får man ställa krav på fredspristagaren Obama att han står för det ledarskap han har utlovat och kommer tillbaka med råge efter att ha roddat på hemmaplan, säger Hällström.

– Om Europa ger upp, då är det kört. Vem ska då driva på i rätt riktning? Vem ska då visa ledarskap?

Han påminner om att USA:s inrikespolitiska debatt – där det finns en stark antiklimatlobby och där starka krafter vägrar att göra något om inte konkurrenten Kina gör något – satte ramarna också för Kyotoavtalet när det diskuterades på 1990-talet.

– Hela grejen med utsläppshandel kom in för att USA krävde det. Då sade Europa också att det var det enda sättet att få med USA. Och sedan skrev USA ändå inte på. Det är risk att det blir samma sak nu.

CHRISTOPHER HOLMBÄCK
christopher.holmback@arbetaren.se